

เลือกคบคนให้ เป็น

บัณฑิตไม่พึงคบกับอสัตบุรุษ

พึงคบกับสัตบุรุษอย่างเดียว

เพราะอสัตบุรุษย่อมนำไปสู่นรก สัตบุรุษย่อมพาไปสู่สุคติ

เลือกคบคนให้เป็น

๒๐

ธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นธรรมะที่เข้าใจง่าย ละเอียดลุ่มลึกไปตามลำดับ แต่จะนึกคิดคาดคะเนเอาไม่ได้ เป็นของเฉพาตน รู้ได้เฉพาะผู้ที่ลงมือปฏิบัติเท่านั้น ดังนั้นผู้ที่บรรลุจะรู้เห็นได้เอง พระพุทธองค์ได้ทรงชี้แนะหนทางให้แล้ว เหลือเพียงการลงมือปฏิบัติเท่านั้น ถ้าเราตั้งใจปฏิบัติอย่างจริงจัง และถูกวิธี จะเข้าถึงธรรมได้อย่างแน่นอน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ชาดก ว่า

“อสุนเต นูปเสเวยย สุนเต เสเวยย ปณฺธิโต
อสุนโต นิรยํ เนนติ สุนโต ปาเปนติ สุกติ

บัณฑิตไม่พึงคบกับอสัตบุรุษ พึงคบกับสัตบุรุษ
อย่างเดียว เพราะอสัตบุรุษย่อมนำไปสู่นรก สัตบุรุษย่อมพา
ไปสู่สุคติ”

การเลือกคบคนเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต เพราะมีผลทำให้อนาคตของเรารุ่งโรจน์หรือตกต่ำได้ พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ว่า การไม่คบหาสมาคมกับคนพาลเป็นมงคลของชีวิต เพราะคนพาลมักคิดไม่ดี พูดไม่ดี ทำไม่ดีเป็นปกติ ชอบชักนำไปในทางที่ผิด ผู้ที่เข้าใกล้จึงมักมีความเห็นผิดตามไปด้วย ดังนั้นผู้ที่ปรารถนาความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต จึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงห่างไกลจากคนพาล

เลือกคบคนให้เป็น

๒๑

บัณฑิตในกาลก่อนเคยกล่าวไว้ว่า “แม้ชมพูทวีปจะไร้ซึ่งคนดี อย่าพึ่งคบกับคนพาลเลย จงห่างไกลเหมือนคนหลักหนีอสรพิษร้าย เพราะคนพาลย่อมนำแต่ความวิบัติมาให้ อุกุศลทั้งมวลเกิดขึ้นได้เพราะอาศัยคนพาล การคบกับคนพาลจึงมีแต่นำทุกข์มาให้โดยส่วนเดียว”

*ดังเรื่องในสมัยพุทธกาล เมื่อ **พระเจ้าอชาตศัตรู** จะประสูติ พระมารดาคือ **พระนางเวเทหิ** อัครมเหสีของ **พระเจ้าพิมพิสาร** เกิดอาการแพ้พระครรภ์อย่างหนัก มีพระประสงค์จะดื่มพระโลหิตของพระเจ้าพิมพิสาร พระองค์จึงรับสั่งให้หมอหลวงเอามีดทองกรีดพระพาหา แล้วรองพระโลหิตให้พระเทวีดื่ม อาการแพ้พระครรภ์ก็หายไปทันที โหรหลวงได้ทำนายว่าต่อไปพระโอรสนี้จะปลงพระชนม์พระบิดา ถึงกระนั้นพระเจ้าพิมพิสารไม่ทรงสนพระทัย เพราะความรักอันบริสุทธิ์ที่มีต่อพระโอรสนั่นเอง

ครั้นถึงคราวประสูติกาล พระเจ้าพิมพิสารทรงตั้งชื่อให้ว่า **อชาตศัตรู** หมายถึง ลูกที่เกิดมาแล้วไม่ได้เป็นศัตรู เมื่อเจริญวัยทรงให้ศึกษาศิลปวิทยาทุกอย่าง พระกุมารทรงมีอัธยาศัยงดงามเป็นที่รักของพระชนกชนนีและเหล่าข้าราชการบริพาร จึงได้รับการสถาปนาให้ดำรงตำแหน่งอุปราช

เลือกคบคนให้เป็น

๒๒

ด้วยวิบากกรรมในอดีตทำให้พระราชินีไม่อาจเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของพระกุมารได้ในสมัยนั้น **พระเทวทัต** มีความปรารถนาลามกจะตีเสมอพระสัณเฑาะฐเจ้า คิโดอยากจะเป็นใหญ่ปกครองคณะสงฆ์ จึงแสดงอิทธิฤทธิ์และเกลี้ยกล่อมเจ้าชาย-อชาตศัตรูให้เลื่อมใสตนเอง จากนั้นเริ่มยุยงให้ปลงพระชนม์พระบิดา ส่วนพระเทวทัตจะปลงพระชนม์พระสัณเฑาะฐเจ้าแล้วเป็นศาสดาแทน

เจ้าชายหลงเชื่อพระเทวทัต จึงเหินบกริชเข้าไปภายในพระราชฐาน พวกอำมาตย์จับพิรุณได้รับทำการจับกุม แต่พระเจ้าพิมพิสารทรงยกโทษให้ และพระราชทานราชสมบัติให้ปกครองอีกด้วย แม้กระนั้นพระเทวทัตก็ยังไม่พอใจ คงปลุกปั่นให้พระเจ้าอชาตศัตรูริบปลงพระชนม์พระบิดาเช่นเดิม

พระเจ้าอชาตศัตรูจึงรับสั่งให้ขังพระบิดาไว้ในเรือนจำ แม้พระมารดาจะทัดทานอย่างไรก็ไร้ผล อย่างไรก็ตามด้วยความรักพระสวามี ขณะเสด็จเข้าเฝ้าฯ พระนางเวเทหิจึงนำพระกระยาหารใส่ขันทอง ไปถวายพระเจ้าพิมพิสาร เมื่อถูกพระเจ้าอชาตศัตรูสั่งห้าม พระเทวีก็หาวิธีใหม่โดยใส่ภัตตาหารไว้ในพระเมาลีเข้าเฝ้าฯ พระเจ้าอชาตศัตรูรับสั่งห้ามอีก พระเทวีจึงหาวิธีใส่ภัตตาหารไว้ในรองเท้า ปกปิดไว้อย่างดี แล้ว

เลือกคบคนให้เป็น

๒๓

ทรงสวมฉลองพระบาทเข้าเยี่ยม และแม้จะถูกพระเจ้าอชาต-
ศัตรูสั่งห้ามสวมฉลองพระบาทเข้าเยี่ยม พระเทวีก็ไม่ทรงลดละ
ความพยายาม ที่จะให้พระเจ้าพิมพิสารมีชีวิตอยู่รอด หลังจาก
พระนางสนานพระสรีระแล้ว ได้นำอาหารมาทาพระวรกาย แล้ว
จึงห่มพระภูษาเข้าเยี่ยมอีก พระเจ้าพิมพิสารเสวยพระกระยาหาร
ที่ฉาบทาอยู่ตามผิวกายของพระเทวีพอประทังชีวิตอยู่ได้หลายวัน
ในที่สุด พระเจ้าอชาตศัตรูจึงรับสั่งห้ามพระมารดาเข้าเยี่ยม
อย่างเด็ดขาด

แม้พระเจ้าพิมพิสารจะไม่ได้เสวยพระกระยาหาร แต่
เนื่องจากพระองค์ได้บรรลุธรรมเป็นโสดาบันบุคคลแล้ว จึงทรง
ดำรงพระชนม์อยู่ด้วยความสุขในมรรคผล โดยการเดินจงกรม
พระสรีระของพระองค์ยิ่งเปล่งปลั่ง พระฉวีวรรณยิ่งผ่องใส เมื่อ
พระเจ้าอชาตศัตรูทรงทราบว่า พระบิดายังไม่สวรรคต มีหน้าซ้ำ
พระวรกายกลับเปล่งปลั่งยิ่งขึ้น จึงรับสั่งให้ช่างกลับไปกรีดฝ่า-
พระบาทของพระบิดา

ช่างกลับไปได้กราบทูลขอขมาพระเจ้าพิมพิสารว่า “ข้า-
พระองค์ต้องทำตามพระราชโองการ ขอพระองค์อย่าทรง
พิโรธข้าพระองค์เลย” พลังเอามัดโกนกรีดฝ่าพระบาททั้ง ๒ ข้าง
นำน้ำมันผสมเกลือทา แล้วย่างด้วยถ่านเพลิงไม้ตะเคียนที่กำลัง

เลือกคบคนให้เป็น

๒๔

ร้อนระอุ พระเจ้าพิมพิสารทรงเกิดทุกข์เวทนาแสนสาหัส ไม่อาจที่จะเดินจงกรมได้อีกต่อไป เมื่อไม่สามารถทนพิษบาฏแผดได้ จึงเสด็จสวรรคต พระองค์ได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา

ขณะเดียวกันนั่นเอง โอรสของพระเจ้าอชาตศัตรูก็ประสูติทันทีที่ทรงทราบข่าวความรักลูกได้เกิดขึ้นในพระหทัยอย่างท่วมท้น แผ่ซ่านไปทั่วพระสรีระจรดเยื่อในกระดูก พระหทัยกลับอ่อนโยนลงทันที

พระองค์ทรงหวนระลึกถึงพระคุณของพระบิดาว่า ในเวลาที่เราเกิด พระบิดาคงจะเกิดความรักเราอย่างนี้เหมือนกัน พระองค์เกิดความสำนึกผิด จึงรีบรับสั่งให้ปล่อยพระบิดาทันที แต่ก็สายเกินไป เพราะพระบิดาสวรรคตแล้ว พระองค์ไม่อาจดำรงพระสติไว้ได้ ทรงกันแสงคร่ำครวญ เสด็จไปเฝ้าพระมารดา และทูลถามพระมารดาว่า “เมื่อเวลาหม่อมฉันเกิด พระบิดามีความรักต่อหม่อมฉันมากไหม”

พระนางเวเทหิเล่าให้พระโอรสฟังด้วยความหดหู่พระทัยว่า “ลูกเอ๋ย ในเวลาที่ลูกยังเล็ก ลูกเกิดเป็นผีที่นิ้วมือ แม่นมทั้งหลายไม่สามารถทำให้ลูกหยุดร้องให้ได้ จึงพาลูกไปเฝ้าพระบิดาซึ่งกำลังวินิจฉัยคดีอยู่ พระบิดาได้ดูเอาหนองในนิ้วมือของลูกจนผีแตกในพระโอษฐ์ แต่เนื่องจากกำลังทรงงานอยู่ ไม่อาจ

เลือกคบคนให้เป็น

๒๕

เสด็จลจากที่ประทับได้ จึงทรงกลืนน้ำหนองบนโลหิตของลูกลงไปด้วยความรัก” พระเจ้าอชาตศัตรูได้แต่กันแสง เพราะแม้จะสำนึกผิดที่ได้ทำปิตุฆาต แต่ก็สายเกินไปสำหรับการแก้ตัวใหม่ เพราะโทษที่คบคนพาลนั่นเอง

เพราะฉะนั้น ให้รู้จักเลือกคบคนให้เป็น การคบคนพาลจะทำให้เราดำเนินชีวิตผิดพลาด พลาดพลั้งไปสร้างบาปกรรม ซึ่งมีผลเสียทั้งต่อตัวเองและบุคคลอื่น ดังนั้นอย่าพึงคบกับคนพาลให้คบหาแต่บัณฑิต เพราะบัณฑิตจะคอยชักเตือนชี้แนะให้เราอยู่ในเส้นทางแห่งความดีตลอดไป และจะดีที่สุดหากเราได้แสวงหาบัณฑิตภายใน ซึ่งเป็นผู้รู้อยู่ในตัวของเรา เมื่อใดที่เราทำใจหยุดนิ่งได้สมบุรณ์ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เราจะเข้าไปพบบัณฑิตที่แท้จริงภายใน ตั้งแต่กายมนุษย์ละเอียดไปจนถึงกายธรรมเห็นพระธรรมกายที่ชัดใสสว่าง เป็นบัณฑิตที่มีภูมิรู้ภูมิธรรมสูงขึ้นไปตามลำดับ มีเป็นชั้นๆ เข้าไป ซึ่งคอยชี้แนะสิ่งที่ถูกต้องให้เราตลอดเวลา ทำให้เราเข้าใจโลกและชีวิตได้แจ่มแจ้ง การดำเนินชีวิตย่อมจะไม่ผิดพลาด เพราะฉะนั้นให้หมั่นทำใจหยุดใจนิ่งให้ได้ทุกวัน เพื่อให้เข้าถึงพระธรรมกายภายใน เราจะได้เป็นบัณฑิตผู้ฉลาดในการดำเนินชีวิตกันทุกคน

